

Algemene informatie

Titel	BeMoR net – haalbaarheidsstudie naar een platform voor wetenschappelijk overleg over het Belgische transport- en mobiliteitsonderzoek					
Acroniem	BeMoR net					
Website	Internet adres					
Taal	Nederlands / Frans / Engels		Samenvatting	Nederlands / Frans / Engels		
Studiegebied	België					
Opdrachthouder	Opzoekingscentrum voor de Wegenbouw (OCW), afdeling mobiliteit	Woluwedal 42	1200	Brussel	www.brrc.be	
Contactpersonen	Wanda Debauche, afdelingshoofd	02-775 82 46			w.debauche@brrc.be	
	Hinko van Geelen, onderzoeker	02-775 82 39			h.vangeelen@brrc.be	
Opdrachtgever	Federaal Wetenschapsbeleid – Dienst Onderzoeksprogramma's	Wetenschapsstraat 8	1000	Brussel	www.belspo.be	
Contactpersonen	Georges Jamart	02-238 36 90			georges.jamart@belspo.be	
Partners	n.v.t.					
Stuurgroep	POD Wetenschapsbeleid, FOD Mobiliteit en Vervoer, FOD Economie, POD Duurzame ontwikkeling, MRW, MET, Departement MOW, Departement EWl, Mobiris, Federaal planbureau, OCW					
Startdatum	Maart 2007					
Einddatum	Juni 2008					
Statuut	Lopend onderzoek					
Publicatiedatum	Juni 2008					
Beschikbaarheid	Document volledig downloadbaar / beperkte informatie beschikbaar / op te vragen bij opdrachtgever / op te vragen bij opdrachtgever / beperkte kosten /					
Informatiedrager	Papier / CD-ROM / pdf / word					

1

BeMoR net is een platform voor wetenschappelijk overleg over het Belgische transport- en mobiliteitsonderzoek.

Het platform bundelt informatie op Belgisch niveau, en brengt mensen dichter bij elkaar voor participatie aan Europees onderzoek.

Samenvattende fiche

1. algemene informatie
2. Inhoud
3. conclusies & noodzakelijke adviezen

Inhoud

Achtergrond

De haalbaarheidsstudie *BeMoR net* gaat na of het zinvol is om een platform voor wetenschappelijk overleg over het Belgische transport- en mobiliteitsonderzoek op te zetten. Via bilaterale gesprekken wordt afgetoetst welke richting een dergelijk platform best op zou gaan. Meerdere constateringingen liggen ten grondslag aan deze studie, onder meer:

- de achterblijvende participatiegraad van Belgische wetenschappers aan het internationale onderzoek;
- de beperkte betrokkenheid van België bij het vaststellen van de Europese onderzoeksagenda;
- de onderzoeksresultaten voor thema mobiliteit en transport zijn verspreid terug te vinden;
- het transport- en mobiliteitsonderzoek is eerder reactief en minder gebaseerd op strategisch inzicht.

Methodologie

Op basis van de opgezette doelstellingen en de inhoudelijke afbakening van het platform, werden de relevante beleids- en onderzoeksorganisaties geconsulteerd aan de hand van een gestandaardiseerde vragenlijst. Deze **bilaterale en neutrale aanpak** liet het toe om relevante informatie te verkrijgen over de organisaties zelf en hun aandachtspunten in het domein van mobiliteit en transport. Daarnaast werd ingegaan op de behoeften aan een wetenschappelijk platform voor mobiliteit en transport. Parallel aan de gesprekken vond desktop research plaats met betrekking tot de organisaties enerzijds en platformen / metadatabanken anderzijds.

De verzamelde informatie werd gestroomlijnd in tussentijdse conclusies en besproken met het **opvolgingscomité**. Vervolgens werd overgegaan tot het opbouwen van scenario's voor het platform, omdat het platform verschillend kan worden uitgewerkt afhankelijk van het ambitieniveau. De scenario's werden voorgelegd aan de personen waarmee in een eerder stadium de gesprekken mee zijn gevoerd, met twee heldere vragen:

- 1) Wat is het **voorkeursscenario** voor uw organisatie?
- 2) Is uw organisatie bereid te **participeren**? (enkel tijd of ook financieel?)

Deze tweede consultatieronde werd besproken met het opvolgingscomité. Ook een synthese van (huidige en vroegere) initiatieven om de informatie te bundelen (metadata of platform) werd doorgenomen. Op basis van de verzamelde informatie werd overgegaan tot het opstellen van een einddocument, waarin de opdrachtgever een voorstel doet ten aanzien van het voorkeursscenario.

Resultaten

- een overzicht van de organisaties in België die zich bezig houden met mobiliteit en transport: overzichtsschema's, databank in Excel, voorbeeldfiche;
- overzicht van de internationale instellingen waar onderzoeksmogelijkheden zijn in het vakdomein: overzichtsschema's;
- overzicht van onderzoek: databank in Excel – in opbouw, voorbeeldfiche;
- inzicht in metadatabanken / platformen: overzicht van huidige initiatieven, overzicht van vroegere initiatieven;
- werkingsprincipes / uitgangspunten van het op te zetten platform: algemeen, taken;
- overzicht van opgebouwde scenario's voor het platform: "virtueel" platform, "fysiek" platform;
- voorkeursscenario: van de geconsulteerden, van het opvolgingscomité, van de opdrachtgever (advies).

2

Conclusies & noodzakelijke adviezen

Op basis van de haalbaarheidsstudie is er aldus een overzicht ontstaan van vakk domein mobiliteit en transport, voor zowel wat betreft de inhoudelijke afbakening als de betrokken organisaties. Dit overzicht is belangrijk om een juiste invulling van het platform te kunnen nastreven. Een dergelijk overzicht kan aan de basis staan van een strategisch inzicht, wat ten dienste kan staan aan alle betrokkenen bij het onderzoek (zowel voor de organisaties die beleid uitstippelen en onderzoek uitschrijven als de organisaties die zelf onderzoek uitvoeren).

Een belangrijke conclusie is dat er **geen uitgesproken voorkeur** is voor één van de opgemaakte scenario's. Het is aangegeven te werken met een evolutief scenario, waarbij vanaf het begin een eindbeeld wordt geschetst waarnaar in de loop der jaren wordt toegewerkt. Dit vergt uiteraard garanties of minstens intenties om *BeMoR net* met enthousiasme over meerdere jaren te ondersteunen, zonder politieke kleur.

Het **evolutieve voorkeursscenario** voor *BeMoR net* moet volgens het OCW de volgende basis volgen:

- een scenario dat duidelijke overzichten aanbiedt;
- een scenario dat de deelname aan het internationale onderzoek stimuleert;
- een scenario dat meer is dan enkel een informatieve tool;
- een scenario dat invulling geeft aan de vijf kwaliteitsaspecten (volledigheid, continuïteit, toegankelijkheid, aantrekkelijkheid, participatie);
- een scenario waarin communicatie een heel belangrijke deel in beslag neemt;
- een scenario dat zich inpast in bestaande structuren, en dat past in toekomstige beleidsplannen.

Enkele **achterliggende redenen** voor het opstellen van een platform volgens deze vertrekbasis zijn:

- het ontbreken van een structurele gelegenheid waar over mobiliteit en transport wordt gedebatteerd, gelinkt aan strategisch overheidsbeleid. Strategisch onderzoek naar mobiliteit en transport verdient de aandacht die het in het dagdagelijkse leven inneemt;
- De profilering van België binnen de Europese onderzoeksweld kan versterkt worden. De participatie van Belgische onderzoekers aan Europees onderzoek is nog niet optimaal;
- Platformen ten aanzien van mobiliteit en transport functioneren in de ons omringende landen naar behoren. Hierdoor wordt de dialoog gestimuleerd. Dat moet in België ook kunnen;
- Het opzetten van een metadatabank is nuttig, zodat de kennis over de gewestgrenzen heen verder kan toenemen. Een metadatabank volstaat echter niet om de dialoog te stimuleren: een platform biedt bijkomende voordelen.

Algemene uitgangspunten voor het platform *BeMoR net* volgens het voorkeursscenario

- het platform *BeMoR net* wordt opgesteld op een structurele basis;
- het is aangewezen dat zowel de federale overheid als de drie gewesten zich achter het initiatief scharen.

Vervolg

Om een degelijk platform op te zetten is een goede voorbereiding essentieel. De onderhavige haalbaarheidsstudie *BeMoR net* is daar een onderdeel van. Er zijn echter nog meerdere stappen te zetten voor het opzetten van het platform volgens het hiervoor omschreven voorkeursscenario. Hieronder volgt een mogelijk scenario dat ruim de tijd neemt, en dat rekening houdt met integratie van *BeMoR net* in het deel mobiliteit en transport van het Federaal Plan inzake Duurzame Ontwikkeling 2009-2012

Tweede helft van 2008

- Terugkoppeling naar de gecontacteerden over de resultaten van de studie en over het mogelijke vervolg
- Een politieke beslissing waarbij van belang is: financiën / context (Octopus-overleg / federale regering / staats hervorming) / keuze om tot een platform te besluiten dat meerdere jaren gesteund wordt
- Overleg tussen de partijen die financiële middelen willen inbrengen over het vervolg en de rolverdeling
- Goedkeuringsprocedure van het ontwerp Federaal plan inzake Duurzame Ontwikkeling 2009-2012

Het jaar 2009

- Opstarten van *BeMoR net*: aanloopjaar
- Procedure voor het bepalen van strategische visie: uit te werken door FOD Mobiliteit en Vervoer in samenspraak met de betrokken partijen; en integratie van *BeMoR net*

Het jaar 2010

- *BeMoR net* in acceleratie
 - o Functionerende metadatabank
 - o Opvolging van onderzoeksmogelijkheden internationaal
 - o Opstellen van de lange termijn visies als één van de uitwerkingen van het ontwerp Federaal plan inzake Duurzame Ontwikkeling 2009-2012
 - o Mobiliteitsforum

De jaren 2011 / 2012 / 2013

- *BeMoR net* op kruissnelheid
 - o Metadatabank toenemend gebruikt
 - o Opvolging van onderzoeksmogelijkheden internationaal
 - o Lange termijn visies
 - Vervolg voor de lange termijn visie 2012
 - Afspraken voor wat betreft monitoring in functie van de aanpassing van lange termijn visie (2020 / 2030 / 2040 / 2050)
 - o Mogelijk eerste thematische forum als uitwerking van de thematische discussies